KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS HÍRLEVÉL

2017. nyár
XXI. évfolyam 2. szám

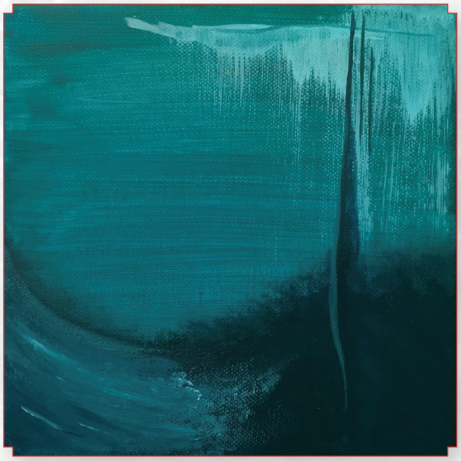

Sola gratia

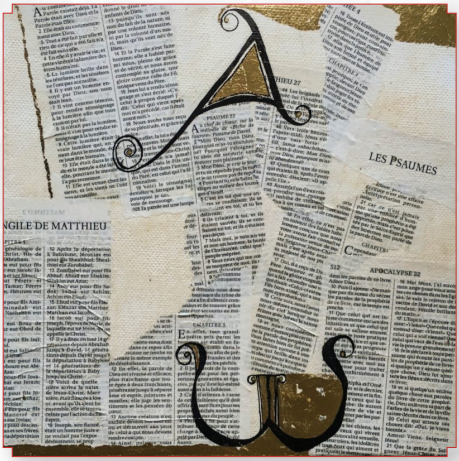

Sola scriptura

Solus Christus

Sola fide

500 reformáció

Szeretett gyülekezet!

Alighogy mennybemenetellel lezárult a húsvéti ünnepkör, és hálát adtunk a Szentlélek eljöveteléért, már itt a nyár, az egyre melegebb napok és az iskolaév vége. A *Hírlevél* is ezt a kettősséget tükrözi: visszatekintünk az elmúlt hetekre, a lelkészi beszámolók kapcsán pedig az egész iskolaév eseményeire, és ajánlunk néhány programot, olvasnivalót a nyárra is; a *Kitekintő* pedig ismét emlékeztet rá, hogy Kelenföldön túl is van világ!

Ahogy azt a húsvéti számban jeleztük, a címoldal ebben az évben mindig a *Reformáció 500*-hoz kapcsolódik. Most a reformáció üzenetének modernebb megjelenítését választottuk, hiszen ez az üzenet ugyanúgy szól a ma emberének, mint Luthernek és kortársainak! Rachelle Foucachon ezeken a képeken a négy (illetve öt) *solát* festette meg úgy, ahogy azok számára a reformáció által hangsúlyozott, a kegyelemben, Krisztusban megvalósuló szabadság lényegét jelenítik meg. (http://rachellefoucachon.com/reformation-project/)

A szerkesztőség nevében a nyáron jó pihenést, testi-lelki felüdülést kívánunk mindenkinek:

Bernhardt Dóra,
Ecsedi Klára és Gáncs Tamás

Tartalom

Hangoló **2–3**
Pünkösdi keresztények 2
Montázs **4–6**
Élmények Balatonszárszóról 4
Fehér máltai kereszttel 6
Az Apológia aktualitása 7
Lelkészi beszámolók 9–17
500: Reformáció 500 18–20
Kitekintő **21–25**
Windhoek, Namíbia 21
Üdvözlöm a kelenföldieket! 22
Jézus életem, erőm, békém… 23
A reformáció városai 25
Reformációi vándorkamion 25
Ajánlók **26–31**
Lélekemelő **32**
Anyák napján 32
A Szentháromságról 32
Csak Krisztus légyen mesterünk 33
Hírek, események 35
Zárszámadás 36
Hivatali rend, telefonszámok 37

Pünkösdi keresztények

Néha azt érzem, amikor pünkösdről gondolkodunk, időnként megragadunk az apostolokra rászálló lángnyelvek és a nyelveken szólás misztikus eseményénél.

Ezzel pedig talán el is távolítjuk magunktól az ünnepet, hiszen nyugtázzuk, hogy mindez személyesen nem velünk történt meg. Ugyanakkor (nagyon is jól) érezzük, hogy az Isten Lelkével való közösség élménye csak saját tapasztalatunkból sugározható ki embertársainkra.

Hiszem, hogy ha kicsit komplexebben szemléljük az Apostolok Cselekedeteiben a pünkösddel kapcsolatban leírtakat, jóval közelebb juthatunk ahhoz is, mi a mi személyes pünkösdünk, és mi a kelenföldi gyülekezet pünkösdje 2017 nyarán.

Először is fontos meglátnunk, hogy a Szentlélek kitöltése nem valami légből kapott dolog, hanem Isten ígéretének beteljesedése. Az ígéretekkel pedig még akkor sem könnyű megbirkózni, ha tisztában vagyunk vele, ki és mit ígér számunkra. Az apostolok – hozzánk hasonlóan – éveket töltöttek már el Jézus erőterében, átélték a feltámadás csodáját. Mégsem lehetett könnyű számukra felfogni Jézus szavait, a Szentlélek ajándékának ígéretét. Komolyan venni valami ismeretlent. Pedig hajthatta őket a várakozás, és a kiválasztottság élménye is.

Vannak azonban olyan hitbeli és egyéb élettapasztalatok, amelyekre ha szeretnénk sem tudunk teljes mértékben felkészülni. Hiszem, hogy ilyen lehetett a jelenlevők számára az első pünkösd misztikus jelenségeinek tapasztalata, mely egyrészt félelemmel tölthette el őket, másrészt pedig bizonyságul szolgált arra, hogy Isten velük van, és terve van velük. Egy ilyen erős istentapasztalat (mely mindenki életében másként érkezhet el) lehetett az az erő, mely lendületet adott Péter apostolnak az Areopagoszon elmondott hitvallásra. Arra, hogy tovább is tudja adni mindazt, amit Istentől kapott.

Hozzá hasonlóan ránk is ez a feladat vár nap mint nap. Az, hogy eszközei tudjunk lenni a Léleknek. Talán nem mindig tudjuk mi Isten szándéka velünk, mit is kellene átélnünk, hogyan lehetnénk Jézushoz hű, őt követő posztmodern apostolok, de van egy iránytűnk.

Mégpedig az, hogy ha látszólag sok szempontból különbözik is gyülekezetünk az apostoli kor gyülekezetétől, a lényeg megmaradt. Ezt a kelenföldi közösséget is ugyanúgy tartja meg Isten napról napra. Apostoli tanítással, közösséggel, a kenyér megtörésével és az imádság gyakorlatával.

Ez lehet számunkra a bizonyíték, hogy jó úton járunk, hiszen bizonyos értelemben mi is olyanok vagyunk, mint az első gyülekezet. Töredékes emberek, de egyben Isten Szentlelkéből élő, pünkösdi keresztények.

(ApCsel 1-2 alapján)

Bedecs Réka

Élmények Balatonszárszóról

Idén április 21. és 23. között tartottuk az immáron már hagyománnyá vált gyülekezeti hétvégénket Balatonszárszón. A résztvevők közül különböző korosztályok képviselőit kértük meg, hogy meséljenek arról, mit jelentett számukra ez a néhány nap.

Mindig nagyon várom a szárszói gyülekezeti hétvégét, mert eddig minden alkalommal nagyon jól éreztem magam. Eddig háromszor voltam, de idén először segítőként vettem részt. A kisgyerekek szórakoztatása és felügyelete volt a feladatunk. Két húgom van, így nem szokatlan nekem a kisebbekkel való foglalkozás. Már jóval indulás előtt összeültünk és törtük a fejünket, mivel készüljünk. Utóbb azt mondom, az akadályverseny volt a legnépszerűbb. A társasjátékozás is sok gyereknek tetszett. Sajnos, az időjárás nem mindig volt alkalmas a kerti játékokhoz.

Rákóczy-Kiss Luca

Különböző generációk együtt, egy értékközösségben – ez volt a meghatározó élményünk a tavaszi gyülekezeti hétvégén a balatonszárszói Evangélikus Konferencia Központban, ahol első alkalommal vettünk részt a Kelenföldi Evangélikus Egyházközség tagjaiként. A szervezőknek és kiváló előadóknak köszönhetően több aspektusból jártuk körül a reformáció témakörét, továbbá játékos feladatokban, közös gondolkodásban vehettünk részt, amely a legjobb út volt egymás megismeréséhez. Minden adott volt tehát a szellemi és lelki feltöltődéshez, amiért hála illeti az egyházközség mindig aktív tagjait és vezetőit. A balatonszárszói helyszín minden részletén érződik, hogy úgy lett megtervezve, hogy az ilyen és hasonló alkalmaknak tökéletes keretet adjon. A Balaton szerelmeseiként külön örültünk annak, hogy az április végi szeszélyes időjárás sok színt megmutatott a Balaton árnyalataiból.

Nagy öröm volt idén is részt venni a szárszói hétvégén már

másodszorra! Külön szeretnénk köszönetet mondani az ifjúságnak, hogy vigyáztak a kisfiúnkra, így idén már élvezni tudtuk a gazdag és színvonalas programokat.

NÁDASI ANDRÁS ÉS CSALÁDJA

Szeretnem megköszönni azt a sok sok munkát aminek köszönhetően olyan jól éreztük magunkat! Az üdülő gyönyörű, az ott dolgozók nagyon kedvesek, de a Ti háttér munkátoknak az eredménye a gyülekezeti hétvége összetartó ereje. A színvonalas és tartalmas előadások, a közös játékok, a zenei élmények, az esti borkóstolás, a siófoki gyülekezet vendégszeretete, és az egész hétvégének köszönhetően mindenki haza tudott vinni egy „csöndes csodát". Én is magammal hoztam mindenki szeretetét. Nagyon szeretem amikor több generáció együtt van és szerintem ezen a hétvégén sokan éreztük, hogy még jobban kialakultak az érzelmi kötelékek közöttünk. A szeretett Kelenföldi Gyülekezet valóban egy nagy család! Köszönöm mindannyiunk nevében.

SIMONNÉ BENCSÓ KATI

Öröm volt új családokat látni idén tavalyhoz képest és nagyon megható volt a siófoki gyülekezet vendégszeretete. Jövőre is megyünk mindenképpen!

TÓTH JÁNOS ÉS CSALÁDJA

Fekete köpenyesek fehér máltai kereszttel

Milyen érzés száztagú férfikarral és ötventagú vegyeskarral együtt énekelni templomunkban az „Erős vár a mi Istenünk” himnuszt? Egyszerűen felemelő. Óriási élmény volt ez május 13-án, a Johannita Rend Magyar Tagozatának istentiszteletén. Aznap reggeltől egészen este ötig a rend volt a vendége templomunknak, helyiségeinknek – mivel éves közgyűlésüket tartották nálunk.

De kik azok a johanniták?

A Gerardus de Martigues szerzetes által alapított betegápoló és katonai rend 1113. február 15-én kapta meg II. Paszkál pápától az alapítói bullát. A rend jelmondata: A hit védelme, a szegények támogatása. A szerzetesi-betegápolói-katonai rend székhelyei időrendben: Jeruzsálem, Ciprus, Rodosz, Málta és a Vatikán. Ma is önálló államként működik, az Egyesült Nemzetek Szervezetének tagja, ismert nevükön ők a máltai lovagok. Történetükben – és a johannita lovagok történetében – fordulópontot jelentett az 1539-es év, amikor II. Joachim őrgróf Brandenburgban bevezeti a reformációt; ehhez csatlakozik az ottani máltai lovagok szervezete (a teljes „Német Nyelv”). Ezzel megalakul a lovagrend protestáns ága, amely azonban sohasem szakította meg a máltai lovagokkal való intézményes és informális együttműködést. A johanniták vezetője (Herrenmeister) a porosz királyi ház hercege, jelenleg Oskar Prinz von Preussen. A johannita lovagok tehát a máltaiak protestáns megfelelői.

A johanniták tevékenységéből (ahogy a máltaiakéból is) a védelmi-katonai rész már „kikopott”, karitatív tevékenységüket a Johannita Segítő Szolgálat fenntartásával, segítésével gyakorolják. A máltaiak 1928 óta, a johanniták 1952 óta vesznek fel nem arisztokrata származású lovagokat is tagjaik közé. A magyar johannita lovagi közösség száz fő körüli taglétszámú, ebből kb. 65 fő él Magyarország területén.

A rendezvénysorozat szombaton a szokásos bevonulással, istentisztelettel kezdődött.

Az istentiszteleten igét hirdetett Ittzés János püspök, az eseményt vezette Gregessen-Labossa György, a rend káplánja, őt segítette dr. Blázy Árpád lelkész. Az istentisztelet után – rövid imbisz (étkezés) után – előadást hallgattak meg a résztvevők Tőkéczki László egyetemi tanár, református főjegyzőtől a protestantizmus kárpát-medencei terjedéséről. Ezután vette kezdetét a közgyűlés, mely minden szervezet életében fontos pillanat. Itt fogadják el az elmúlt időszak beszámolóit és a következő év terveit.

Szinte sosem volt még olyan lovagi nap, ami ennyire jól kiszolgálta volna minden esemény helyigényét. Mindenhez volt megfelelő terem, nem kellett helyszínek között átvonulni, ez az eső miatt külön kellemes volt. És miért is lehet ez az esemény hasznos a gyülekezetünknek? A magyar lovagi napra mindig ellátogatnak külföldi lovagszervezetek vezetői, és a rend vezetése is küld képviselőt.

Idén képviselőnek Dr. Arnold von Rümkert delegálták, aki a Johanniter Unfall Hilfe elnöke, és többek között hozzá tartozik 400 németországi johannita óvoda is. Itt próbáltunk meg kapcsolódási pontot teremteni azáltal, hogy a külföldi vendégek részére külön bemutattuk a gyülekezet óvodaépítési terveit, melyet biztatóan és örömmel fogadtak.

Köszönjük mindazok áldozatos munkáját, részvételét, akik hozzájárultak az esemény sikeréhez!

Missura Gábor
(presbiter, a johannita konvent tagja, a rend kincstárnoka)

Az Apológia aktualitása

Ha az olvasó a cím alapján talán nem is tudja egyből azonosítani, hogy ebben a híradásban miféle védőbeszédről vagy hitvédelmi iratról lehet szó (hiszen az apológia valami ilyesmit jelent), a középkör májusi alkalmára érkezők tudták, hogy az idei munkaévben tanulmányozott Ágostai hitvallás védőiratáról szóló előadásra számíthatnak. Tudták tehát, hogy nem a mai hitvédelem aktualitásairól lesz szó, hanem egy olyan XVI. századi iratról, aminek új fordításban megjelenő kiadása az előadás előtti időszakra volt várható. A könyv megjelenése azonban sajnos megcsúszott, így kézbe venni még nem lehetett, de a résztvevők a kötetet gondozó és – Bódi Emesével együtt –

fordító Reuss András professzor szavain keresztül ismerkedhettek meg a Melanchthon által írt mű keletkezésével és fő gondolataival.

E rövid beszámolóban csak címszavakban lehet megemlíteni az előadás során tárgyalt témákat, mégis álljanak itt annak érzékeltetéséül, hogy milyen kérdésekről folyt a közös gondolkodás. Az előadást ugyanis – a középkör hagyományaihoz híven – most is beszélgetés követte. Az első és legrészletesebben kifejtett témakör az isteni megigazítás (így próbáljuk jobban visszaadni az egyházi szóhasználatunkban inkább megigazulásként használt kifejezés eredeti jelentését) és az emberi cselekedetek viszonyát boncolgatta. Evangélikusokként a három felvázolt modellből az ok-okozati összefüggést leírót tekinthetjük a sajátunknak.

Második pontként az a kérdés került elénk, hogy a megtéréssel kapott „új élet” csak névleges vagy valóság? Ezt követte az érdem és a jutalom kérdésköre: Isten több bibliai hely szerint ígér testi-lelki jutalmat a jó cselekvéséért, a megigazulás azonban mégsem a cselekedetek jutalma. Végül azt vetette fel az előadó, hogy Luther és Melanchthon teológiai gondolkodásának időnként emlegetett különbségeiről mit mondhatunk. Bár a két reformátor személyiségének markáns eltéréseit jól ismerjük, Reuss András szerint teológiai látásukban érdemi különbség az Apológia alapján nem mutatható ki.

Az előadó, aki egykor a kelenföldi ifjúságból került a Teológiára, majd néhány évig másodlelkészként is szolgált gyülekezetünkben, vagyis „hazajött”, már az előadás elején tisztázta, hogy a címben szereplő aktualitás szó itt mennyire csak korlátozott értelemben érthető. Az Apológiának mint teológiai műnek ugyanis sosem volt olyan szerepe, hogy napi aktualitásokhoz adjon közvetlen segítséget. Az Ágostai hitvallás magyarázatának, részletesebb kifejtésének tekintették ezt a művet, amely terjedelmét tekintve sokszorosa az alapjául szolgáló iratnak, s ami időben közvetlenül az után keletkezett, hogy a nevezetes 1530-as birodalmi gyűlésen végül is hivatalosan elvetették a hét fejedelem és két város által benyújtott hitvallást. Alapvető igazságok részletes kifejtése szerepel a műben, aminek aktualitását az előadó Pitagorasz és Thalész tételének aktualitásához hasonlította: egy kőműves ugyan valószínűleg nemcsak bizonyítani, de pontosan megfogalmazni sem tudja e geometriai tételeket, ha azonban ismeri a tételeken alapuló gyakorlati szabályokat, akkor egy zsinór segítségével bármikor ki tudja mérni a derékszöget.

Ittzés András

Négyszázkilencvenkilenc – igazgató lelkészi beszámoló

„Akaratod nekem mutasd meg szüntelen,
ne rejtsd el Mesterem, tetszésedet!” (EÉ 389.3)

2016. október 31-én, a reformáció kezdetének 499. születésnapján, Ferenc pápa ellátogatott a lundi evangélikus székesegyházba és közösen ünnepelték, többek között az LVSZ (Lutheránus Világ Szövetség) vezetőivel, Isten szeretetének ünnepét. Az ökumenikus törekvések és folyamatok egyik kiemelt eseménye volt ez, melyben érvényesült az LVSZ mottója: evangélikusnak lenni, annyit tesz, mint ökumenikusnak lenni. Ebben a szellemben élhettük meg 2016-ot, ezzel a nyitottsággal vehettünk részt alkalmainkon Kelenföldön, Farkasréten, de egész egyházunkban is a 499. évfordulón, felkészülve a reformáció kerek, 500. születésnapjának méltó megünneplésére.

2016 az ökumené éve volt. Ökumenikus imahéttel kezdtük januárban, fontos szempontként jelent meg a tavaszi és őszi gyülekezeti hétvégén is, református és római katolikus liturgiai szolgálattal ünnepeltük meg a reformáció ünnepét októberben, de ez a nyitottság határozta meg közösségünket, amikor befogadtuk ebben az évben is a keresztény orvosok körét, a lepramissziós bizottságot, a svéd pünkösdi háttérből érkező Forrás gyülekezetet, az ökumenikus fiatal csapatból érkező Láthatatlan Színház tagjait, vagy éppen az ősztől nálunk otthonra lelő pszichodráma csoportot. De említhetném zenei életünket is, mely 2016-ban is sok vendéget hozott templomunkba, szintén ökumenikus háttérrel: Hold kórus, Reményi kórus, Capella Silentium, Inferno minor, de ide sorolnám Gárdonyi Zsolt orgonahangversenyét is júniusi orgonaünnepünkön.

2016 a zene éve is volt, mert az előbb említett vendégkórusok mellett, saját ének- és zenekarunk, valamint kántorátusunk is sok-sok felejthetetlen élményt nyújtott muzsikájukon keresztül, a kelenföldi vespera 20. évfordulójának ünnepi alkalmától kezdve, folytatva a nagyon izgalmas Lukács passió előadásával nagyszombaton, vagy gondolva az őszi gyülekezeti hétvégén előadott Bach, Gumpelzhaimer, Schütz és Mendelssohn darabokra, vagy éppen Schütz Karácsonyi történetére ádventben.

2016 a vendéglátás éve is volt. Hiszen házigazdái lehettünk az egyházmegyei ifjúsági találkozónak áprilisban, a 3. Templomkert családi piknik és piac rendezvényének májusban, valamint egyik házigazdája lehettünk a Föld Sója nemzetközi találkozónak júliusban. Vendégünk volt épp az előbb említett májusi ünnepen Fabiny Tamás püspök, őszi gyülekezeti hétvégénken pedig Szemerei János püspök, mindkét egyházvezető

igehirdetéssel is szolgált közöttünk. Június végén az evangélikus iskolaigazgatók találkozója is volt, akik tanácstermünkben tanácskoztak, aminek nyitó áhítatát tarthattam.

Tavaszi gyülekezeti hétvégénket közel 120 fővel Balatonszárszón töltöttük el *Minden az asztalnál dől el* címmel, ahol az asztalközösség témáját bontottuk ki. Ősszel pedig *Reformáció (499) és ünnep* címmel hirdettük meg őszi gyülekezeti hétvégénket, ahol *Evangélikusnak lenni = ökumenikusnak lenni – Fülöp-szigetekről jöttem, mesterségem címere…* címmel tarthattam előadást a filippínók földjéről, ahol az LVSZ dialógus-bizottsága tagjaként vehettem részt szeptemberben a pünkösdi-lutheránus párbeszéd előmozdítása érdekében, a két világegyház közeledésének szolgálatában Baguio-cityben tartott találkozón, ami életre szóló utazás volt.

2016 a változások éve is volt, hiszen Sutyinszky Katalin személyében egy 16 éven keresztül hűségesen szolgáló egyházfitól búcsúztunk el nyáron, és helyét egy évre, határozott megbízással Vincze Délia ötödéves teológa vállalta el, 2017. július 31-ig. Délia 2017 őszétől, a helyzet mostani állása szerint, félállású hitoktatóként folytatja szolgálatát kerületünkben, utódját keressük. Kondorosyné Alexandrova Marianna hitoktató 2016 novemberének végén fejezte be nálunk szolgálatát, akit Bedecs Réka váltott december 1-ei kezdéssel. 2016. augusztus 1-től Portik Ágnest pályázati és kommunikációs referensi feladatokkal bíztuk meg, amit Sutyinszky Katalintól vett át. 2016 januárjától, ahogyan tavalyi beszámolómban már utaltam rá, Szakmáry Erika vette át a gyülekezet könyvelését. A tavalyi képviselőtestületi gyűlésen új számvevőszéki tagokat és elnököt választottunk, így felállt az új számvevőszék Sulyok Petra vezetésével, Juhász Mária, Kósa Zsuzsanna, Csorba Gábor, Vécsey Bánk tagokkal. 2016-ban cserkészcsapatunknak is új parancsnoka lett Bence Kata személyében, akivel közös célunk a cserkészcsapat és gyülekezetünk életének még szorosabb összekapcsolása.

Novemberben sorozatban ötödik alkalommal szolgálhattam a Kendeh-Botta ifjúság találkozóján, amikor is már csak néhány nap választott el minket attól, hogy két év beszélgetései és szerkesztőségi egyeztetései után végre kezünkbe foghassuk a *Te igéd igazság* című, Botta István életéről szóló könyvet, amit december 14-én Fabiny Tamás püspök megnyitó beszédével és Thurnay Béla szerkesztő ismertetésével jelentettünk meg, az Országos Egyház, az Ordass Alapítvány, Sass Jánosné és a Kendeh-Botta ifjúság anyagi támogatásával. 2016-ban szolgálhattam a cinkotai gyülekezetben böjti sorozaton, a debreceni gyülekezetben keresztelővel, a pécsi gyülekezetben esketéssel, a budaörsi gyülekezetben LMK-előadással a doktori témámról, a Duna Televízió *Hajnali gondolatok* című műsorában áhítattal,

valamint ádventi zenés sorozatunkon Kelenföldön. Résztvevője lehettem Balatonszárszón az augusztusi évkezdő egyházkerületi lelkészkonferenciának is.

2016 személyesen is fontos nekem, hiszen ordinációm 10. évfordulóját ünnepelhettem, aminek kapcsán szintén Balatonszárszón lehettem hivatásgondozási napokon februárban.

2016-ban a Középkör csapatával folytattuk János 3 levelének tanulmányozását, majd ősszel az Ágostai Hitvallásba vágtunk bele. A nagyifivel ősszel visszaálltunk a heti rendszerességgel való találkozásra, aminek egyik látható jele a létszám növekedése, és a jelen lévő lelkesedés. A lakásifi csapat, immáron többen kisbabával is, továbbra is havonként találkozik, mindig másnak a lakásán, követve az ősgyülekezeti modellt. Tavaly is megtartottuk a lakásifis csapat vezetésével az ádventi jótékonysági vásárt, amelynek közel 200.000 Ft-os bevétele a Fikisha kenyai utcamisszió mellett a hittanterem, és a mellette lévő konyha felújítására lett meghirdetve. Továbbra is nagy öröm számomra, hogy a családi istentiszteletet, csakúgy, mint a nyári tábort, egy lelkes munkatársi csapattal szervezhetem. Velük kétszer egy hónapban találkozunk. Ugyanakkor érzékelem, hogy szükséges ennek a formának az újragondolása több szempontból is. Ehhez szorosan kapcsolódik, hogy nyáron immáron ötödik alkalommal hirdettük meg a napközis hittantáborunkat, ahol 40 gyermekkel és 15 segítővel ezúttal Jézus példázatait vettük *Melyik ajtón menjek be?* címmel. Kirándulni ezúttal Tatán voltunk.

Öröm volt 2016-ban ismét a sok keresztelő: 40 keresztelő volt gyülekezetünkben, 14 konfirmandus, 16 esketés és 43 temetés mellett. Hálás vagyok, lelkésztársaim nevében is mondhatom, a sok-sok beszélgetésért, melyek ezekhez a kazuálékhoz kapcsolódtak. Azt gondolom, ezen kazuálékkal kapcsolatos utógondozás az egyik legnagyobb kihívás, leginkább a lelkészek számára, de nem lelkészeknek éppúgy.

A hittanszoba és a konyha felújítása mellett sikerült az önkormányzati támogatásból és az áldozati vasárnapi adományokból is megvalósítanunk a tanácsterem parkettafelújítását és a főcsőcserét is. Emellett az Ordass-szobát is átalakítottuk afféle beszélgető-szobává, a gyülekezeti terembe pedig fix projektor került hangrendszerrel együtt, konzolos megoldással. Új székeket vásároltunk az irodába is, valamint régi álmunk teljesült a szelektív kukák megrendelésével.

2016-ban számunkra is negatív meglepetés volt a Fraknó utcai szolgálat bezárása, reméljük csak átmenetileg. Erről folynak tárgyalások, csakúgy, mint tervezett óvodánkról, és a farkasréti templom részleges felújításáról. 2016-hoz tartozik még a kottatár rendezése Kósza István kulturális közmunkás jóvoltából. Ő a címlistáinkból egy konkrét látogatási tervet is készített, amit szeretnénk

használni missziói elképzeléseinkben. 2016. év végén egy gyermekrajzos naptárat jelentettünk meg, mely nagy sikert aratott, ezekből kiállítást is rendeztünk az év végén. Szeretném megköszönni, lelkésztársaim nevében is, Mády Rezsőné Kata, Szepesfalvy Ákos és Harmati Béla áldozatos munkája mellett Mády Erzsébet irodavezetőnk-pénztárosunk, és minden munkatársam szolgálatát. És ezúton is köszönöm a presbitérium bizalmát, akik tavaly májusban újabb három évre megbíztak az igazgató lelkészi feladatokkal is. Köszönöm, hogy ez a bizalom, nemcsak szavakban, de tettekben is realizálódik, a testület, de az egész gyülekezet részéről is.

„Miért keresitek a holtak között az élőt? Nincsen itt, hanem feltámadt”(Lk 24, 5-6) – szól a Biblia egyik legfontosabb hitvallása. Krisztus feltámadt, és az ő kezében van az életünk, gyülekezetünk múltja, jelene és jövője, mert Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.

GÁNCS TAMÁS

Beszámoló 2016-ról

1) Felütés

Az elmúlt heti szárszói gyülekezeti hétvégénk záró Isten-tiszteletét Siófok evangélikus „hajójában”, az ottani gyülekezettel közösen tarthattuk. A Makovecz-hajó árboca, mely egyben a templom tornya is, érdekes szimbolikát rejt magában. A toronysüveg életfában végződik, melyből kinőve Krisztus keresztje tör az ég felé, a magasba.

Eszünkbe juthatnak a keresztutat járó Jézus szavai: *Ha a zöldellő fával ezt teszik, mi történik a szárazzal?* (Lk 23,31)

A siófoki templom csúcsdísze, mely Jézus profetikus szavának formába öntése, igazi bátorításul, vigasztalásul szolgálhat mindannyiunknak egy olyan világban, melynek mindennapjait annyi szörnyűség, járvány, éhezés, terrorizmus, népvándorlás, migráció, keresztyénüldözés, természeti- és tömegkatasztrófák, szerencsétlenségek jellemeznek.

A Zöldellő Fával, az Életfával bármit megtehettek, és meg is tettek – egyet kivéve: az életét, az öröklétét nem vehették el! Nem, mert Isten végtelen szeretete erősebb mindennél és mindenkinél!

Ez a szeretet tartott meg bennünket, evangélikusokat a tavalyi évben is itt Újbudán. Alkalmaink jelentős részét már a reformáció idei, 500. évfordulójára készülve szerveztük. Mennyei Atyánké a dicsőség és a hála mindazért, amiről most röviden beszámolhatok!

2) Rendszeres alkalmak

Hittan

A 2013-ban felmenő rendszerben útjára indított kötelező **hit- vagy erkölcstan** tavaly tetőzött. A 2016/17-es tanévtől kezdve immár 1-8. osztályig minden

gyermek részesülhet hitoktatásban. Magam tavaly 12 gyermeket oktathattam (2-11. osztályosokat) – heti 5, ősztől pedig 6 órában.

Konfirmandusaink és a **kisifisek** egy csoportja februárban a *Nyomozás feltámadás ügyben* címmel megtartott **fóti regionális ifjúsági hitmélyítő konferencián** töltött egy hétvégét, mintegy negyven, más gyülekezetből érkezett társukkal együtt. (Ez itt a reklám helye: a beszámolóról és az Istentiszteletről készült videók és képek megtekinthetők a facebookon, ill. honlapunkon.) A következő évfolyam öt új konfirmandusa Ádvent első vasárnapján mutatkozott be a gyülekezetnek.

Ifjúsági munka

A **kisifin** a fiatalokat foglalkoztató témák és bibliahelyek kerülnek megbeszélésre. Augusztus 18–21. között **Kolozsvárra** látogattunk, ahol a város nevezetességeinek megtekintésén túl részt vettünk a hagyományos Magyar Napok rendezvénysorozat egy-egy alkalmán. Október 14-én pedig az **őszi gyülekezeti hétvégén** a **Magyar Nemzeti Levéltárral** ismerkedhettünk.

A **felnőtt ifjak filmklubja** keretében további építő jellegű filmeket tekintettünk és beszéltünk meg (*Bonhoeffer, Emberek és Istenek, A hetedik pecsét, Luther*). Emlékezetes marad a tatai kirándulásunk is (június 4.).

Bibliaórák

A **hétfői bibliaórákon** a vasárnapi textusok mellett több izgalmas témáról is beszélgettünk (pl. predesztináció, az utolsó ítélet, eucharisztia).

A **bibliaiskolában** befejeztük a Jelenések könyvét, és ősszel elkezdtük Luther 95 tételének tanulmányozását. Kirándultunk is! Az évkezdést (szeptember 14-én) Asztalos György presbiter testvérünk meghívására Alsógödön tartottuk.

A **férfikörön** tavaly három vendég előadó osztotta meg velünk gondolatait: Szentpétery Péter *Az iszlámról*, Bácskai Károly *A testté lett Logoszról*, Hollós János pedig *Nemzettudatról és globalizációról*. (További témáink voltak: az eutanázia, a klinikai halál, Széchenyi Istvánra emlékezés, a reformáció kezdetei Budán, ill. fejezetek a lélektan történetéből).

Szíves köszönet az **Isten-tiszteleti felolvasók** bibliaköre minden tagjának, akikkel hagyománnyá vált az első vasárnapra való közös igei készülés.

Győriné dr. Drenyovszky Irénke néni töretlenül végzi áldásos és mindannyiunkat lélekben erősítő igemagyarázati szolgálatát a gyülekezeti **imaközösség** keretében. Talán nem mindenki tudja: e közösség vasárnaponként a 10.30-as Isten-tiszteletünk előtt is összejön az Ordass-irodában. Hála legyen érte!

3) Egyéb alkalmak

Tavaly újra több hűséges gyülekezeti tagunktól kellett búcsúznunk. Engedtessék meg(?), hogy **Dr. Erdődy Tibornét (89†)**, mindannyiunk Judit nénijét név szerint említsem. Hosszú éveken át volt a Fraknó utcai szeretetszolgálatunk hűséges és lelkiismeretes vezetője, a

kézimunka-kör és a hétfői bibliaóra oszlopos tagja. *Gyönyörködj az ÚRban, és megadja szíved kéréseit.* (Zsolt 37,4)

Lelkészek felváltva szolgálunk áhítatokkal az **énekkari próbák** végén, és az év két utolsó hónapjában a **Szent Imre kórházban**.

Szép számmal vettek rész a testvérek a tavalyi tanácstermi **„retro" böjti sorozaton.** Kelenföldi kötődésű lelkészeket (Novotny Dániel, Endreffy Géza, Pelikán András, Bence Áron, Schermann Gábor és Szakács Tamás) hívtunk, akik *Mennyei szózatok – egykor és ma* címmel a Jelenések könyvének egy-egy szakasza alapján hirdették az igét.

A *Föld sója* **Közép-európai Keresztyén Találkozó** alkalmából (július 8–10. között) vendégeink voltak a Ewangelicki Chor Mieszany z Dziegielowa (lengyel), Echo Zlin (cseh), a Musica Equinoctis (magyar) énekkarok, valamint Martin Herche német szuperintendens és Reinhart Guib erdélyi szász püspök, akik bibliatanulmánnyal, illetve igehirdetéssel szolgáltak nálunk.

Az immár hagyományos külső-kelenföldi reformátusokkal közös úrvacsorás **reformációi Isten-tiszteletünkön** Faragó Dávid, őrmezői lelkipásztor prédikált. Őszi **szeretetvendégségünkön** pedig Molnár Sándor lelkipásztor Zürich reformátoráról, Zwingli Ulrichról tartott élénk megbeszéléssel egybekötött előadást.

Emlékezetes marad számomra a **tavaszi hétvégénkre** készített, az eucharisztia-úrvacsora történetét feldolgozó prezentáció, mely másokat is a téma továbbgondolására sarkallt.

Vendégszolgálatok

Május végén a **Fasori Evangélikus Gimnázium** hétkezdő Isten-tiszteletén, október utolsó szombatján pedig **Érköbölkúton** lehettem vendég igehirdető. A partiumi meghívás apropójául az első erdélyi **egészalakos Luther-szobor** felavatása szolgált. Az MTV *Hajnali gondolatok* című műsora keretében tavaly két ízben (jún. 29. és dec. 27.) mondhattam el igei gondolataimat. Emlékezetes marad továbbá az a szeptemberi nemzetközi **Bugenhagen-szimpózium**, melyet *Képek és prédikáció* címmel Braunschweigban (Németország) rendeztek meg.

Végül hadd említsem meg a kifelé ugyan kevésbé látványos, ám annál fontosabb **pásztori szolgálatot**, melyre nagy hangsúlyt igyekszem fektetni: kazuális szolgálatok, látogatások, lelkigondozói beszélgetések, családi úrvacsoraosztások. Egyre több testvérünket sikerül elérni honlapunkon és facebook oldalunkon keresztül, melyek állandó frissítése egyaránt időigényes.

4) A köszönet szava

Egyedül Jézus végtelen szeretete az, ami kit-kit tarthat és megtarthat minden körülmények között! Köszönet az értünk mondott imádságokért, a soksok figyelmességért, biztatásért, építő és értékes kritikáért egyaránt.

Blázy Árpád

Másodlelkészi beszámoló a 2016-os évről

Luther Márton a gyermekek neveléséről a következőket vetette papírra: „ A keresztyéneknek nincs is nagyobb kára, mint a gyermekek elhanyagolása. Ha ezen segíteni akarunk, akkor bizony a gyermekeknél kell elkezdeni, mint ezt hajdanán tették. A gyermek értékes; örök érték, amelyet Isten megőrzésre rendelt a szülőknek…”

Lelkészi munkámnak jelentős részét a gyermekek nevelése, a **hitoktatás** köti le. Mint azt tavaly is elmondtam, leírtam: két lelkész és két hitoktató tanította a mintegy 97 gyermeket a mögöttünk álló esztendőben. Ősztől Kondorosyné Alexandrova Marianna óráit Bedecs Réka vette át. Nagy erőfeszítésünkbe kerül, hogy az iskolában tanított gyermekek szüleit, hozzátartozóit megszólítsuk, és gyülekezeti közösségünkbe meghívjuk. Erre jó példa volt a karácsonyt megelőző istentisztelet, amelyen iskolai hittanosaink szép számmal vettek részt, mi több, szereplésükkel is megörvendeztettek bennünket.

A **gyermek bibliakörben** újonnan négy fiatal testvérünk vállalt szolgálatot: Harmati Eszter, Rákóczy Kiss Luca, és Komáromi Benedek, illetve egyik kismamánk, Bali Cecília az ének tanításban segédkezik.

A kisifjúság alkalmait közösen tartjuk Árpáddal. Több alkalommal szerveztünk közös programot: részt vettünk regionális ifjúsági táborban, múzeumban voltunk, forró csokiztunk. Nyáron Kolozsváron jártunk, ahol megismerkedtünk a helyi evangélikus gyülekezet történetével, az unitárius gyülekezettel, részt vettünk református istentiszteleten a Farkas utcai templomban, illetve belekóstolhattak a fiatalok a minden évben egyre nagyobb létszámmal megrendezett Magyar Napok programsorozatába. Nagy élmény volt számukra egy szabadtéri operaelőadás, Erkel Ferenc *Hunyadi László* című művének megtekintése.

A **hétfői bibliaórákon** a Filippi levelet tanulmányozzuk. Annak ellenére, hogy az elmúlt évben is több testvértől elbúcsúztunk, a székesfehérvári nyugdíjas körrel töretlen a kapcsolattartás, akik ismételten meglátogatták gyülekezetünket.

A **Fraknó utcai szeretetszolgálat** munkatársai az elmúlt év folyamán több esetben is jelentős ruhaadománynyal támogatták Szúpatak-Bátonyterenye kis evangélikus gyülekezetét, amiért rendkívül sok köszönetet kaptunk. A szolgálatban azonban jelentős változás történt. A nyár folyamán ugyanis meglepő telefonhívást kaptunk katolikus testvéreinktől, akikkel együtt végeztük a szolgálatot: arra kértek bennünket, hogy rövid határidőn belül ürítsük ki a kiszolgáló helyiséget, mert az önkormányzat nem tudja tovább ennek a szolgálatnak biztosítani a területet.

Több alkalommal próbáltunk egyeztetni, míg végül számtalan ál- és valóságos információ után pont került ezen missziói szolgálat végére. A Fraknó utcai családsegítő sokak nagy bánatára bezárt, és hiába az ígérgetés, hogy esetleg új helyiséget kapunk, egyelőre úgy tűnik, hogy nincs remény a folytatásra. Köszönöm a több éves kitartó, áldozatos szolgálatot Mohácsi Lajosnénak, Bakay Zoltánnénak, Juhász Máriának, Kalabusz Jánosnénak, Sikó Zsuzsának, Bence Évának, Gáspár Zoltánnak, a régi munkatársaknak és mindazoknak, akik valamilyen formában besegítettek az ott folyó munkába.

Az Újbudai Gyermekjóléti Szolgálat évenként tart megbeszélést, amelyen részt veszek. A tavalyi év folyamán is kérték gyülekezetünk segítségét, amelyet jó szívvel teljesítettünk is.

A havi alkalmak között többek között a **kismama kört** emelném ki. A sok keresztelő örömre ad okot, és örömmel adunk hálát a mamákért és babákért. A tavalyi év folyamán, miután befejeztük Vekerdy Tamás *Jól szeretni* című könyvét, úgy döntöttünk, hogy aktuális témákkal fogunk foglalkozni, mint például: mit adjunk a babának, bioélelmiszerek és az azok körül kialakult mítosz, milyen egy jó mesekönyv, érdekes kutatások a gyermekek fejlődéséről, gyermekek a Bibliában. A kismamák szívesen vállalták, hogy utánanéznek egy-egy témának, amiről aztán beszámoltak a kör tagjainak.

A reformáció 500 éves jubileumára készülve a **női kör**ben Luther *Asztali beszélgetéseit* olvastuk/olvassuk, amely az elgondolkodtató mondanivalón túl olykor vicces, vagy éppen megbotránkoztató pillanatokkal ajándékoz meg bennünket.

Nagyon jól sikerült a **gyülekezeti kirándulás**unk: októberben **Sepsiszentgyörgyre** látogattunk, ahol az ismerkedésen, közös kiránduláson túl abban a kiváltságban lehetett részünk, hogy több estén keresztül együtt ünnepelhettük a reformációt egy más protestáns felekezet gyülekezeti tagjaival.

Lelki nap keretében a **Szent Margit Gimnázium** protestáns diákjaival értékes előadásokat hallgattunk, kirándultunk, illetve decemberben a Planetáriumba látogattunk, ahol sok érdekességet tudhattunk meg a betlehemi csillagról. A májusi ballagás alkalmával négy evangélikus tanuló búcsúzott a gimnáziumtól, akik a ballagási misén evangélikus lelkész áldásában is részesültek.

Köszönöm a **kézimunká**zni tudó asszonytestvérek munkáját, akik immár másodízben készítették el a Deák Téri Evangélikus Gimnázium tanulóinak ballagó tarisznyáját. Az elmúlt héten adtunk le hetven darab, keresztszemmel hímzett tarisznyát, amelyeket öten készítettünk el: Bujákiné Szántó Zsófia, Asztalos Györgyné, Mády Rezsőné, Zacher Edina, Blázy Árpádné, illetve másod egyházfink,Török Lajos, aki kiszabta, majd készre összevarrta ezeket.

A **Lepramisszió**ban Missura Tibornét váltotta Kósa Zsuzsa testvérünk, aki kuratóriumi tagként végez szolgálatot. Jómagam továbbra is mint lelkészi kurátor tagja vagyok a Költségvetési Bizottságnak, illetve ellátom a jegyzői teendőket. Évente két csendes napot szervezünk, illetve negyedévenként bizottsági ülést tartunk.

Lelkésztársaimmal együtt ellátom a kazuális szolgálatok rám eső részét, lelkipásztori beszélgetések, látogatások sokrétű és olykor erőt próbáló feladatait. Köszönöm a sok támogatást, önzetlen segítséget és imádságot. Isten gazdag áldása kísérje továbbra is gyülekezetünk minden egyes tagját, munkatársát, és ne feledjük Jézus szavát, aki ezt mondta: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága” (Jn 8,12).

Blázy Árpádné

Konfirmandusok: Bölönyi Ádám, Szepesfalvy Luca, Vécsey Réka Zsuzsanna (első sor), Szabó Botond, Blázy Árpád lelkész, Joób Ambrus (hátsó sor)

Reformáció 500

A Leopold Mozart Zeneiskola ünnepi hangversenye elé

Az ének, a zene a legkorábbi évektől kezdve a lutheri reformáció védjegye és fegyvere volt. A gondolat tisztasága könnyen megragadható, kiérlelt zenei formákkal párosult, így az ének, a zene betölthette funkcióját: a templomi gyülekezet minden tagjának aktív részvételre való buzdítását az Isten-dicséretben és az imádságban, valamint az ember keresztyén jámborságra való nevelését.

„A muzsika szépséges, csodálatos adománya Istennek, és közel áll a teológiához. […] az ördög ádáz ellensége, mert a muzsika sok kísértést és gonosz gondolatot elűz. – A muzsika az egyik legjobb művészet. A hangjegyek életet adnak a szövegnek. – A muzsika a búskomor ember legjobb vigasztalója; a szívet megbékélteti, felüdíti, felfrissíti. […] félig-meddig maga is fegyelmező és tanítómester: az embereket jobb indulatúvá, szelídebbé, erkölcsösebbé és értelmesebbé teszi."

Ezeket a mondatokat Martin Luther *Asztali beszélgetései*ben olvashatjuk. Luthert a nagy zenerajongók és komoly zeneértők közé számítjuk. A „Wittenbergi csalogány" – ahogyan kortársa, Hans Sachs nevezte – első helyre az énekhangot tette. Mintegy 45 énekszöveget és legalább 20 új dallamot komponált, amelyek az evangélikus énekanyag – későbbi elnevezéssel élve az ún. korálok – „magját" képezik mind a mai napig. Luther zenei munkatársat is vett maga mellé Johann Walter személyében, akinek működése alapvető irányt szabott a többszólamú kórusletétek stílusának. Az ének, amelyben bármely lutheránus magára ismert, bibliai szavakat közvetített, megérintette a lelket, erősítette a hitet, áhítatra nevelt, szellemi kapcsolatokat létesített időben és térben, mozgósította a híveket a reformációs mozgalomban.

A reformáció korának egyik leghíresebb új szerzeménye, az *Ein' feste Burg ist unser Gott / Erős vár a mi Istenünk* Luther zsoltárénekeinek egyike, a 46. zsoltár feldolgozása. Keletkezését az 1529-es speyeri birodalmi gyűlés idejéhez kötik, ahonnan a lutheri valláson lévő rendek protestálásuk jeleként kivonultak. Az ének még ugyanebben az évben megjelent az első wittenbergi énekeskönyvben. Luther komoly igazolást adott a protestánsok kezébe ezzel a vigasztaló énekkel: Krisztus megnyeri a csatát, az Úr szava elűzi az ördögöt, és Isten országa a benne hívőké.

A 16. század új gyülekezeti éneke szerte Európában a reformáció istentiszteletre vonatkozó ideális elképzelésének és tanai terjesztésének szolgálatában állt. Nemcsak a lutheri, a kálvini reformáció is megalkotta a maga sajátságos népnyelvű közösségi énekét. Ez utóbbi, az ún. genfi zsoltároskönyv a Biblia 150 zsoltárának francia nyelvű, humanista versmérték szerinti átköltése, Kálvin közvetlen felügyelete mellett, Clément Marot és Théodore de Bèze munkája nyomán született, és 1562-ben jelent meg nyomtatásban. A dallamok szerzője, alkalmazója, igazítója Louis Bourgeois genfi kántor és zenepedagógus volt.

A genfi zsoltárok iránti óriási érdeklődés számos zeneszerzőt ösztönzött különféle feldolgozások komponálására. Ezek közül máig a leghíresebb Claude Goudimel 1560-as négyszólamú kórusgyűjteménye. Mivel Kálvin az istentiszteleteken elsősorban az egyszólamú éneket kultiválta, a zsoltárkompozíciók java része a házimuzsikálás számára készült. A 16. század második felében egyre-másra jelentek meg genfi zsoltárokat feldolgozó zeneművek hangszerkíséretes szólókra vagy lantra.

A genfi zsoltároskönyv a 16. században német, majd latin szöveggel is terjedt Európa-szerte. A mi Szenci Molnár Albertünk a német Lobwasser-zsoltárok alapján látott neki 1606-ban a genfi zsoltárkönyv magyarra fordításának. Az idegen eredetű, metrikus fogantatású versek hazánkban elsősorban iskolai célokat szolgáltak, de nem voltak minden hatás nélkül a gyülekezeti éneklésre sem. A Szenci-féle pszaltérium szövege már a 17. századi magyar református énekeskönyvekben vagy több tucatszor megjelent, miközben, megelőzve az egyéb gyülekezeti énekeket, végleges helyére, az énekeskönyvek élére került.

A reformáció és a török hódoltság százada igen fontos, máig ható szelete a magyar zenei múltnak. Megismertetésében Kodály Zoltán vállalt úttörő szerepet a régi magyar dallamok történeti feltárásával és egyúttal korszerű zeneszerzői alkalmazásának kezdeményezésével, ösztönzésével. Kodály különböző kórusletétekben komponált genfi zsoltárfeldolgozásai (114., 121. és 150.) és biciniumai (*Bicinia Hungarica, Harmadik füzet*), valamint a 16. századi irodalomtörténet terén végzett kutatásai – amely nélkül a *Psalmus Hungaricus* sem született volna meg – a nagy egyházzenész utódok körében találtak folytatókra. Ádám Jenő, Csomasz Tóth Kálmán, Gárdonyi Zoltán, Sulyok Imre és mások munkássága – hogy csak a legidősebbeket említsük – maradandó nyomot hagyott idehaza a történelmi protestáns felekezetek 20. és 21. századi egyházzenéjén, gyülekezeti éneklésén.

Papp Ágnes

„Az igazakat te mind meglátod,
A kegyeseket megoltalmazod.
A szegényeket felmagasztalod,
A kevélyeket alahajigálod.“

Kecskeméti Vég Mihály: 55. zsoltár

A

Leopold Mozart Zeneiskola

szeretettel hívja Önt és kedves családját

a **reformáció 500. évfordulója**

alkalmából rendezendő

ünnepi hangversenyére

2017. június 10., szombat 18 óra
Kelenföldi evangélikus templom,
1114 Budapest, Magyari István utca 1–3.

Közreműködnek a zeneiskola növendékei és tanárai,

valamint **Mécs Károly**
Kossuth-díjas színművész, a Nemzet Művésze

Vezényel: **Török Géza** Liszt-díjas karmester

http://kelenfold.lutheran.hu/ ◆ www.facebook.com/kelenfoldi.evangelikusgyulekezet

Leopold Mozart Zeneiskola

Budaörs Város Önkormányzata

KLEBELSBERG KÖZPONT

Windhoek, Namíbia

2017.05.05 – 05.18.

Nagyon nagy szeretettel gondolok vissza, és mesélek erről a két hétről. A Lutheránus Világszövetség (LVSZ) 12. nagygyűlésének – „ISTEN KEGYELMÉBŐL SZABADON: a teremtés, az ember, az üdvösség nem eladó!" – előkészítése és lebonyolítása alkalmából tölthettem el némi időt immár második alkalommal Afrikában. Nem kirándulni, nem is tanácskozni, hanem istentiszteleteket életre kelteni volt az utazás célja és az élményeim központja. Nemzetközi bizottságunk a nagygyűlés minden napjára két istentisztelettel készült a világszövetség négy hivatalos nyelvén (angol, német, francia, spanyol), illetve a résztvevő országok különböző anyanyelvein. Így hallgathattunk bibliai történeteket indiai, etióp, guatemalai, olasz, arab vagy épp valamelyik namíbiai törzsi nyelven. A világ minden tájáról származó énekeket énekeltünk, amelyek vagy évek óta kincsei egy-egy adott keresztény közösségnek, vagy pontosan

erre az alkalomra íródtak. Kórus és zenekar vezette az ősi és modern dallamokat megszólaltató 800 fős nemzetközi gyülekezetet, amely aktív részvételével, drámával és sok imádsággal töltötte meg az istentiszteleti sátrat a gyűlés minden napján.

Ajándék és máshoz nem hasonlítható élmény, amikor az ember rácsodálkozik a kereszténység ezerszínű liturgiájára, énekkultúrájára és közös „nyelvére", és az Isten előtt való, megtartó közösségére.

„'Cause we're liberated by God's grace…"

Molnár Lilla
(Nemzetközi Istentiszteletet Előkészítő Bizottság)

Üdvözlöm a kelenföldi gyülekezet tagjait!

Moses Aboka vagyok, a kelet-afrikai Kenya fővárosából, Nairobiból. A FIKISHA Kenya nevű szervezet munkatársa vagyok. Szervezetünk kenyai utcagyerekek drogrehabilitációját látja el, illetve azáltal, hogy a fiataljainknak napirendszerűen, rendszeres programokat biztosítunk, lehetővé tesszük számukra, hogy oktatásban vehessenek részt, hogy így személyiségük fejlődjön, kapcsolataik rendeződjenek, illetve hogy ők is képesek legyenek a világ folyását pozitív irányba előremozdítani. A kawangwarei evangélikus gyülekezet közelében, velük szoros együttműködésben dolgozunk.

2010 óta a kelenföldi evangélikus gyülekezet támogatja programjaink megvalósulását és ezért mi nagyon hálásak vagyunk. Visszakanyarodva a 2010-es évhez, amikor a kelenföldi gyülekezet elkezdte támogatni Paul Irungut, ő még csak 10 éves volt. Zsenge kora ellenére ekkor már sok mindenen keresztülment. Ekkortájt Paul kint élt a rideg naoirobi utcák veszélyes rengetegében anélkül, hogy bárki is gondoskodott volna róla: egyetlen vigaszát a drogok rendszeres használatában lelte meg. Ezzel egy időben próbáltuk Pault meggyőzni, hogy menjen vissza a családjához, de ez lényegében lehetetlen vállalkozás volt, mivel súlyos alkoholfüggő édesanyja előzőleg tettlegesen tett azért, hogy a félelem légköre hálózza be kapcsolatukat.

Amikor Paulra rátaláltunk, azonnal befogadtuk a drogrehabilitációs programunkba. Mire teljesen sikerült már a gyermeket leszoktatni a drogokról, egyeztettünk az éppen Naoirobiban tartozkodó Bence Zsófival, és megegyeztünk vele abban, hogy igyekszik megtalálni annak módját, hogyan lehetne Paul iskolai oktathatóságának ügyét előmozdítani. Ezután visszavittük Pault abba a bentlakásos regionális iskolába, ahol az oktatáson kívül élelmet és szállást egyaránt tudtak biztosítani neki.

Zsófi segítsége példásan hozzájárult Paul megfelelő fejlődéséhez. Paul most éppen középiskolás éveinek végét tapossa, és jövőre vélhetően már egyetemre fog járni. Az évek során folyamatosan rajta tartottuk a szemünket Paulon, és ezáltal egy csodálatos fejlődés tanúi lehettünk. Személyében egy éleseszű, jól teljesítő gyermeket ismerhettünk meg. Paul szüleit is gondozásunk alá vettük, és hálásak lehetünk Istennek azért, hogy az édesanyját is sikerült az alkohol fogságából kimentenünk, így ő is el tudott vállalni kisebb munkákat, amivel a családja segítségére lehetett. Ennek ellenére még mindig nagy szegénységben élnek, ezért az anyja elhatározta, hogy ismételten magához veszi Pault. Ez azt jelenti, hogy minden egyes alkalommal amikor az iskola bezár, Paul visszamegy a szüleihez. Ez azért erősen különbözik attól helyzettől, amit mi tudtunk biztosítani neki: akkoriban Paulnak egy kicsike szobában kellett meghúznia magát.

Paul mindemellett remek vezetői karizmával is rendelkezik, ezért vált a 800 fős iskolája legjobb tanulójává. Szeret focizni, bár most éppen arról számolt be, hogy felhagyott ezzel a tevékenységével, hogy jobban tudjon a közelgő vizsgáira koncentrálni.

Tudom, hogy Paul életútja korántsem egyszerű. Nagy hálával tartozunk azért, hogy életét sikerült megváltoztatni. Külön hálásak vagyunk azért, hogy a remény lángját sikerült benne fellobbantani. Amikor először találkoztunk vele teljesen reményvesztett volt, de a Ti segítségeteknek köszönhetően ismét remény táplálja a lelkét. Csodálatos a Ti utóbbi években nyújtott segítségetek, ezt az anyagi hátteret nélkületek mi sehogy sem tudtuk volna Paul számára biztosítani.

Nemcsak Paul életét, hanem az őt követő generációk életét is sikerült támogatásotokkal megváltoztatni. Paul életét nem csupán a droghasználat veszélyeitől sikerült megmenteni, de attól a veszélytől is, aminek egy utcagyerek élete ki van téve.

Még egyszer nagyon szépen köszönünk mindent. Reméljük, hogy a közösen megkezdett úton tudunk tovább haladni Paullal a továbbiakban is.

Isten áldása legyen a ti életeteken is:

Moses Aboka

(Fikisha Kenya kommunikációs manager)

Fordította: Gadó Benedek

Jézus életem, erőm, békém…

Fiatalok ezrei mennek minden évben egy kis francia faluba. Fiatalok és családosok, szívükben fiatalok és örökifjak. Mélyen hívők, vasárnapi keresztények és keresők. Katolikusok, ortodoxok, protestánsok. Szőkék, barnák, vörösek,

feketék. Emberek. Európából, Ázsiából, Afrikából, Amerikából. Mennek, mert kérdésekre keresnek választ, mert Isten közelében szeretnének pihenni, mert szeretnének rátalálni az életükben az Úrra, mert határokon átívelő barátságokra vágynak, mennek a találkozásokért olyanokkal, akik talán pont hasonló dolgokkal küzdenek vagy már megküzdöttek a világ másik felén, mennek, mert kíváncsiak valami újra, mennek, mert már megszokták, hogy minden évben ott töltődnek. Mert jó kilépni a hétköznapi rohanásból, lelassítani, leegyszerűsíteni a világot magunk körül, áthelyezni a fókuszt. Létezni és közösségben lenni a maga egyszerűségében. Taizé egy ilyen hely.

Az ott élő szerzetes közösség ma mintegy száz testvért számlál, katolikust és különböző protestáns felekezetűt egyaránt, akik kb. 30 különböző országból származnak. A közösség már puszta létezésével is a kiengesztelődés jele a megosztott keresztények és az egymással szembenálló népek között.

Ha szívesen megtapasztalnád ezeket te is, idén nyáron Magyarországról is szerveződik egy busz. A közösség honlapján minden fontos információt megtalálhatsz: *www.taize.fr.*

Végh Anna

A reformáció városai

Az Európai Protestáns Egyházak Közössége (GEKE) még 2012-es firenzei nagygyűlésén döntött **A reformáció városai című kezdeményezés** elindításáról. A program célja hálózatba fogni azokat a településeket, amelyek jelentős szerepet játszottak a reformáció európai elterjedésében. Az európai protestánsok e városok történeti, kulturális és turisztikai értékeire építve történelmi kalandozásra hívják a kontinens polgárait úgy, hogy a látogatók ne csupán emlékezzenek, hanem lássák: a reformáció nemcsak az egyházra, hanem a helyi társadalomra, kultúrára és politikai életre is hatott, sőt hat a mai napig.

A reformáció városai virtuális közösségéhez – a kezdeményezés honlapja szerint – tizenöt ország hetvenöt városa csatlakozott, többségük Németországból, Svájcból és érdekes módon a katolikus Ausztriából. Franciaországból, Magyarországról és Szlovéniából három-három, Észtországból, Hollandiából, Lengyelországból és Olaszországból két-két, Finnországból, Dániából, Lettországból, Skóciából pedig egy-egy település kapcsolódik a programhoz. Hazánkat a református egyház kezdeményezésére Debrecen, továbbá az evangélikusok javaslata alapján Sárvár és Sopron képviseli a programban, de ha történelmi távlatokból tekintünk a részt vevő települések sorára, a magyarországi reformáció képviselői közé sorolhatjuk a ma Szlovéniához tartozó, magyar és szlovén evangélikusok által is lakott Muravidék alig hatszáz lakosú falucskáját, Battyándot is.

Reformációi vándorkamion

A reformáció városai kezdeményezéséhez hasonlóan meghatározott, de attól némileg eltérő útvonalat jár be a Német Protestáns Egyház (EKD) European Roadmap című kampánya, amelynek keretében 2016 novembere és 2017 májusa között egy kamion járja végig a programhoz csatlakozott európai városokat. A teherautó a rakterében kialakított interaktív kiállítás segítségével mutatja be a reformáció szülőházáját és a hitújítás hatástörténetét, valamint a programban részt vevő városokat, az azokban élő protestáns közösségeket. A kezdeményezésben tizenkilenc ország hatvannyolc városa vesz részt, köztük a GEKE kezdeményezéséhez képest még néhány angol és egy-egy cseh, ír, norvég és svéd, valamint a magyarországi lutheránus reformáció két újabb képviselője, a felvidéki Bártfa és az erdélyi Nagyszeben is. A kamion tehát már úton van: novem-

ber 3-án indult el Kálvin városából, a svájci Genfből több ezer kilométeres útjára.

E program kifutása lesz 2017. május 20. és szeptember 10. között az a Reformációi Világkiállítás Wittenbergben, ahol egyházak és egyházi szervezetek kapnak bemutatkozási lehetőséget, illetve ahol bemutatják majd a vándorkamion európai körútja során összegyűlt multimédiás anyagokat is, amelyek a szervezők elképzelései szerint a programban részt vevő városok reformációs múltját és jelenét lesznek hivatottak ismertetni.

Összeállította: Sz. K.

Könyvajánló

Válogatott prédikációk
Eckhart mester
Typotex Kiadó, 2017
Fordította: Schneller István

Meister Eckhart

Az ember Istenről és a transzcendencia világáról – a „másvilágról" – azt tudhatja, hogy abszolúte MÁS. Folytonosságszakadás van a mi mindennapi világunk és a transzcendencia világa között. Valamilyen „tudással" mégis rendelkezünk róla, még mi – modern emberek – is. Simone Weil[1] korunk egyik legnagyobb „misztikusa" írja: *„Létezik egy földön túli realitás, vagyis téren és időn, az ember mentális univerzumán, az emberi képességekkel felfogható birodalmon túl. Erre a realitásra visszhangzik az ember lelke mélyén folytonosan ott égő, abszolút jó utáni kiolthatatlan vágy, amely a földi világon sohasem találhat kielégülést… Ahogy a földi világ az egyedüli alapja a tényeknek, ugyanúgy a másik realitás az egyedüli alapja a jónak."*

A modern ember különösen rá van utalva arra, hogy ehhez az időn és téren kívüli realitáshoz kapcsolatot találjon, hiszen a hagyományos vallási formák kimerültek, sok tekintetben múlttá váltak. Keressük a közvetlen találkozás, megtapasztalás lehetőségét, másképpen szólva a hitnek azt a vágyát, hogy tárgya lehessen. Egyre többen mondják ma azt, hogy „nem vagyok vallásos, de hi-

[1] Simone Weil: Előtanulmány az emberrel szembeni kötelezettségek deklarációjához, Szerencsétlenség és Istenszeretet, 1998. Vigília, 42.o.)

szek valamiképpen valamiféle Istenben, vagy valami meghatározhatatlan végső valóságban". Egyre többen gondolják azt is, hogy a vallás megmaradásának egyik legélőbb lehetősége a komoly, elmélyült keresztény misztika.

Szükségünk van az autentikus tanúságtevőkre, ma különösképpen, azokra, akik bármely korban éltek is, időtlenül tudtak Istenről, Isten és ember viszonyáról szólni. Ezek közé tartozik Meister Eckhart, aki a legnagyobbak egyike volt. Számomra a legnagyobb, aki az idők messzeségéből úgy szólal meg, mintha a legközelebb lenne, akinek arcképét ugyan nem ismerjük, de írásait olvasva arcéle határozottabban rajzolódik ki, mint sokaké, akikről portré vagy szobor maradt fent.

Meister Eckhart – vagy nekünk Eckhart mester – 1260. körül született. Német domonkosrendi szerzetes, spekulatív teológus, lánglelkű prédikátor, gyakorló kolostori lelki vezető, a német irodalmi nyelv egyik korai megteremtője, korának, az egész nyugati kultúrkörnek legnagyobb misztikusa, hívő gondolkodója volt. Nem csak teológiát tanító és a Szentírást magyarázó mester volt ő, hanem az „élet mestere" is, lelki vezetője szerzeteseknek és laikusoknak egyaránt. A vezető domonkosrendi szerzetes latin nyelvű munkássága részben a párizsi Sorbonne egyetemhez, részben a domonkos rend kölni teológiai főiskolájához kötődik. Aquinói Tamás mellett ő volt az egyetlen, akit kétszer is meghívtak Párizsba tanítani. Latin nyelvű teológiai művei a Biblia egyes kiemelt részeihez, elsősorban a Teremtés könyvéhez, valamint a János evangéliumhoz fűzött kommentárok és más tanító beszédek, míg német nyelvű művei főként szerzetesekhez, apácákhoz, de akár az egyszerű emberekhez szóló igemagyarázatok, prédikációk voltak. E prédikációk a születőben lévő német irodalmi nyelv és gondolkodás máig ható, kiemelkedő darabjai. Eckhart egyik legkiválóbb tanítványa Johannes Tauler volt, akin keresztül igen nagy hatást gyakorolt Luther Márton munkásságára. Hatása igen jelentős a modern európai, de a távolkeleti gondolkodásra is. Sokan benne látják kelet és nyugat hívő gondolkodói hagyományainak közeledési lehetőségét is. Ezekből a német nyelvű beszédekből válogat kötetünk is.

Nagyon mai ő, akinek kulcsszavai a **szabadság,** az **egy,** a **születés,** olyan szavak, amelyeket egzisztenciális élményei alapján a mai ember is megért, vagy megérteni vél. Hiszen ki ne tapasztalta volna meg, hogy mit jelent szabadnak lenni, akár egy tágas réten a természetben, akár szabadulni egy kínos vagy súlyos kötöttségtől? Vagy ki ne tapasztalta volna meg az újjászületés örömét, a természetben, esetleg valami vagy valaki egészen újnak a születését, olyanét, ami még nem volt? Vagy ki ne élte volna át valamiképpen az egység élményét, amikor a különbözők valami náluk nagyobb egységbe olvadnak össze?

Csakhogy Eckhart számtalanszor figyelmeztet: amit ő mond, azt a komolyan kereső, hívő, sőt az Isten útjain járó embereknek mondja. Arra inti őket, hogy még jámborságukat, vallásos gyakorlataikat is adják föl, ha ők maguk be akarják fogadni az isteni igét, Isten fiát, azaz azt akarják, hogy Isten fia megszülessen bennük. Ilyeneket mond: „Értsétek meg jól! Most kivétel nélkül csakis jó emberekről akarok nektek prédikálni" – írja *„A lélek templomában kereskedőkről"* című prédikációjában. „Kérlek benneteket, hogy legyetek ti is ilyen szegények, hogy ezt a beszédet megértsétek, mert az örök igazságra mondom nektek, ha nem vagytok olyanok, mint az igazság, amelyről beszélünk, nem fogtok engem megérteni." – hangzik *„Az igaz szegénységről"* szóló beszédben. Ezek a figyelmeztetések kettős célt szolgálnak: egyfelől jelzik azt, hogy a misztikus út is a kereső úthoz tartozik, nem lehet elhagyni a keresés fázisait. Másfelől arra figyelmeztetnek, hogy a tapasztalás nem valami rendkívüli élményre, elragadtatásra, természetfölöttire vonatkozik, hanem egyfajta átalakulásra, a tapasztaló, érzékelő én átalakulására;, egy olyan transzformációra, amely inkább engem alakít át, mintsem az „élményt", azaz igazsággá alakulok, igaz leszek, azért, hogy a mondott igazságot megértsem.

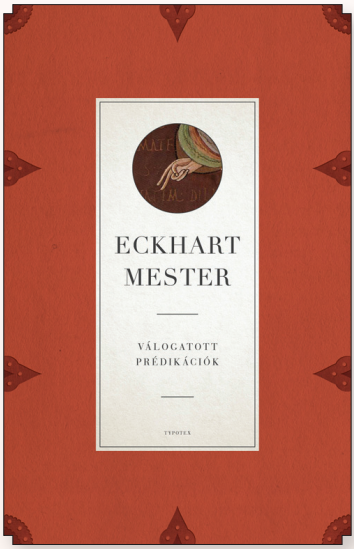

Eckhart szerint a transzcendenciára a legnagyobb bizonyíték az önmagunk lelke legmélyén, vagy éppen annak csúcsán lévő, a transzcendensre fogékony lélekrész, amely képes Istent befogadni, mert lényegileg azonos vele, a nem teremtett, sőt a teremtés, a kezdet előtt álló Istenséggel. Ez a lélekrész azonban el van fedve, megtalálásához az önkiüresítés, a világról való leválás, a szegénység, a ránk ragadt tulajdonságoktól való mentesség, a dolgoktól való szabadulás vezet.

Ha az emberi élet legvégső célja az Istenhez való eljutás, akkor felmerül, hogy az ember földi életének mi a célja, van-e értelme a földi küzdelmeknek? Miért vagyunk itt egy véges létben, az évmilliók és a fényévnyi távolságok közé préselődve? Az ember így is érzékeli a távolságot, ami a teremtő Isten és teremtménye között van. A teremtés „célja" – ha egyáltalán ilyenről blaszfémia nélkül beszélhetünk –, hogy megszülje az embert, mint Isten fiát, mintegy „kerülő úton", a „világ közbeiktatásával".

Schneller István

Hogyan (ne) szervezzünk gyülekezeti hétvégét? És mi köze mindehhez a (János) Malakiás 3, 16-nak? Ezekre a kérdésekre is választ kapunk **Adrian Plass** *legújabb magyar nyelvű könyvéből:* ***Kegyes kétbalkezes és a gyülekezeti hétvége*** *(Harmat Kiadó, 2017).*

Sokan ismerik és szeretik Plass könyveit, amelyekben görbe tükröt tart az (angol?) keresztények (legalábbis egy csoportja), de mindenekelőtt kegyes kétbalkezes önmaga elé. A legújabb kötet egy gyülekezeti hétvége szervezéséről és magának a hétvégének a történéseiről számol be, a részben már ismert Plass-i szereplőkkel és a megszokott humorral. Ez a humor, bár néha közelít a karikírozáshoz, olyan szívderítő módon figurázza ki emberi gyengeségeinket, hogy neki köszönhetően még jobban átéljük Isten kegyelmes szeretetének nagyságát, miközben akarva-akaratlanul szembe kell néznünk sok mindennel, amit másokban igen könnyen, magunkban viszont gyakran nehezen veszünk észre.

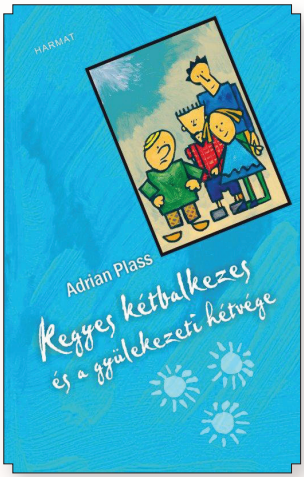

A könyv elég lebilincselő ahhoz, hogy még a strandon is lehessen olvasni – de erre csak az vállalkozzon, akit nem zavar, ha váratlanul feltörő kacagását csodálkozó szemek kísérik!

-BD-

Kiállításajánló

„Ige-idők”
A reformáció 500 éve
kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban

500 esztendeje Luther fellépésével kezdődött el a reformáció. A várakozással, félelemmel és reménységgel teli európai embert az üdvösség keresése új kegyességi formák és társadalmi-lelki mozgalmak felfedezésére indította. Luther Márton tanai futótűzként terjedtek el és mélyreható változások elindítójává váltak. Magyarországon azonban a török hódítás nyomán a mulandóság mindennapi érzetén túl a kiszámíthatatlanság is osztályrészül jutott, mind a közösségek, mind pedig az egyének számára. Az üdvösség keresése mellett

az ország, a nemzet széthullásának okai, a túlélés és az újrakezdés lehetőségeinek kutatása állt a középpontban. A három részre szakadt országban a politikai megosztottság és a katonai patthelyzet Európa más vidékeihez képest szokatlan méretű szólás- és vallásszabadsághoz vezetett. Ennek eredményeként a Kárpát-medence a régió felekezetileg legszínesebb és legösszetettebb vidékévé vált.

A Magyar Nemzeti Múzeum Ige-Idők kiállítása a magyarországi reformáció történetének folyton változó, rendkívül összetett viszonyaival ismerteti meg a látogatókat. A rendkívül gazdag műtárgyegyüttes érdekessége, hogy a kiállított tárgyak többségét ma is élő gyülekezetek mindeddig ilyen formában soha be nem mutatott tárgyai adják.

A kiállítás azt kívánja bemutatni, hogy a fél évezreddel ezelőtt elindult folyamatok máig hatnak mindennapi életünkre, és jelen vannak a társadalom és a kultúra minden területén.

-HBL-

A kiállítás 2017. április 27. és november 5. között tekinthető meg.

KIÁLLÍTÁS

A Népművészeti Egyesületek Szövetsége és a Reformáció Emlékbizottság a magyarországi és a határon túli egyházkerületek jubileumi ünnepségeihez kapcsolódva pályázatot hirdetett a Kárpát-medencében élő, a népművészet hagyományai iránt elkötelezett alkotók és alkotóközösségek számára. A program kettős céllal valósult meg: egyrészt új alkotások készítésére buzdította az alkotókat, ezáltal is tisztelegve a Reformáció Emlékév előtt, másrészt célul tűzte ki, hogy a szakrális tárgyak korunk igényének megfelelően magas színvonallal megújuljanak. A pályázaton megszülető alkotásokat 7 régióban, azt követően egy országos nagy kiállításon tárja a nagyközönség elé.

A Közép-magyarországi régió kiállítása megtekinthető: Hagyományok Háza Népi Iparművészeti Múzeum, 1011 Budapest, Fő u. 6.

Győrben, az Esterházy-palotában folytatódik a Kovács Gábor Művészeti Alapítvány (KOGART) és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem (DRHE) tavaly novemberben elindított, a reformáció 500. évfordulója alkalmából rendezett négyállomásos sorozata. A mostani tárlat Borsos Miklós azon munkáit vonultatja fel, amelyeket a Biblia hatása hívott életre.

Borsos életműve jelentős részének meghatározó forrása a Szentírás, megjelenített témáinak nagy részét az Ó- és Újszövetségből merítette. Bibliai kötődésű képei nem elbeszélnek; ezeknek a történeteknek az emberi oldalára összpontosítva, a földi létezés olyan meghatározó élményeit és kérdéseit mutatják be, mint a szenvedés, a remény, a küzdés, a hit, az alkotás, a magány és a részvét. Mindennek pedig a rajzoló nemcsak krónikása, hanem szereplője is, hiszen a papírművek visszatérő férfialakjában Borsos rejtett önarcképét ismerhetjük fel. Saját harcaiból és találkozásaiból indul ki, számot vet velük, és annak tapasztalatából igyekszik átadni valamit, a személyes aspektus így elválaszthatatlan. Ahogy maga Borsos is hangsúlyozta: „az emberi lélek történelméből ástam elő a magam élményeit, a magam gondolkodásszálaival összefüggően."

ZENE

A reformáció ötszáz éves jubileumához kapcsolódva Magyarország kisebb városaiba is eljut az a koncertsorozat, ahol protestáns zenei kincsek között válogathat a közönség.

Zsoltárok a reformációban – Zenei hitvallásaink

A kormány által létrehozott Reformáció Emlékbizottság már a múlt év szeptemberében elindította azt a nagyszabású sorozatot, melynek során a Debreceni Kollégiumi Kántus és a budapesti Psalterium Hungaricum Kórus Berkesi Sándor és Arany János vezetésével 2017 októberéig tizenegy hangversenyt ad a Kárpát-medence tizenegy városa – Beregszász, Budapest, Csurgó, Debrecen, Kassa, Kecskemét, Kézdivásárhely, Kolozsvár, Miskolc, Sárospatak és Székelyudvarhely – református templomában. A koncerteken minden alkalommal egy-egy orgonaművész is közreműködik.

A műsor az elmúlt öt évszázad kiemelkedő európai és magyar protestáns egyházi zenéjét idézi föl Bach, Brahms, Buxtehude, Franck, Gárdonyi, Goudimel, Kodály, Lechner, Mendelssohn, Szokolay és Vajda kórus- és orgonadarabjaival.

Összeállította: Sz. K.

Anyák napján

Urunk Istenünk, a Te feltámadásod mindennél nagyobb örömet ajándékoz a világnak. Add, hogy örömed teljes legyen bennünk, ne fakuljon meg és ne oltsuk ki semmivel.

Jézus Krisztusért kérünk, Urunk hallgass meg minket!

Mennyei Atyánk, hála Neked az életért! Köszönjük, hogy Atyaként ránk is bízol gyermekeket. Kérünk, áldd meg az édesanyákat, minden szülőt nemes és nagy hivatásukban. Adj meg minden erőt nekünk és segíts felnőnünk a feladathoz!

Jézus Krisztusért kérünk, Urunk, hallgass meg minket!

Jézusunk, légy velünk, bennünk a gyermektelenségben, árvaságban, súlyos veszteségben, hiányban és vigasztaló szereteteddel mutasd meg a legfőbb boldogság forrását, önmagadat. Ugyanakkor adj bátorságot lelki szülőkké és lelki gyermekekké válnunk egymás számára.

Urunk, hallgass meg minket!

Istenünk, erősítsd a család megbonthatatlan szent egységét és Szentlelked által munkáld az engesztelődést, hűséget, hogy a házastársak és szülők betölthessék boldog hivatásukat.

Jézus Krisztusért kérünk, Urunk, hallgass meg minket!

Kondorosyné Alexandrova Marianna

A Szentháromságról

„Nem kezdtem el gondolkodni az Egyről, minthogy a Háromság fürdet a ragyogásában. Nem kezdtem el gondolkodni a Háromságról, mivel az Egység újra megfogott. Amikor a Három közül az egyik megjelenik, azt gondolom, ez az egész, szemeim annyira eltelnek, a többlet annyira elszökik, mivel az annyira beszűkült lelkemben, hogy felfogjon csak egyet, nem marad hely a többletre. Amikor egyesítem ugyanabban a gondolatban a Hármat, csak egy fáklyát látok, anélkül hogy képes lennék megosztani vagy elemezni az egyesített fényt.”

Nazianszoszi Szent Gergely

Csak Krisztus légyen mesterünk

„Sem te, sem én soha semmit nem tudhatnánk Krisztusról, nem is hihetnénk benne. Urunkká sem lehetne, ha a Szentlélek az evangélium hirdetésével nem kínálná, és szívünkbe nem adná. A cselekedet megtörtént és elvégeztetett, mert Krisztus megvette és megszerezte számunkra a kincset szenvedésével, halálával, feltámadásával. De ha ez a cselekedet rejtve maradna, úgy soha senki sem tud róla, akkor hiábavaló volna és kárba veszne. Hogy azonban ez a kincs ne maradjon elásva, hanem kamatozzék és hasznát vegyék, Isten kibocsátotta és hirdetteti az igét, és a Szentlelket adja benne, hogy helybe hozza és ránk ruházza ezt a kincset, a megváltást."

Ezt a *Nagy kátéb*ól származó, a pünkösdi ünnep jelentőségéről szóló idézetet egy nemrég megjelent könyvben találtam. *Csak Krisztus légyen mesterünk* címmel Reuss András válogatott Luther műveiből a reformáció ötszáz éves évfordulójára emlékezve ötszáz szemelvényt. A vékony, akár zsebben is elférő, így a rohanó napokon könnyen magunkkal vihető kötet természetesen nem tud és nem is akar teljes képet nyújtani a reformátor teológiájáról, de a szövegeket olvasva mégis képet alkothatunk magunknak róla. S mivel a kiválasztott részletek rövidek, s mindenhol jelzik, honnan származnak, ha feltámad kíváncsiságunk, könnyen utánajárhatunk, -olvashatunk az adott szemelvényeknek. Ez is a könyv célja, hogy ízelítőt kínálva elmélyedésre csábítson.

Az idézeteket témakörök köré csoportosította a szerkesztő, mint például a Miatyánk, az Apostoli hitvallás, vagy a tízparancsolat, úrvacsora, bűnbánat stb. De minden kis szövegnek külön címe is van, ami megkönnyíti a tallózást a könyvben, könnyen megtalálhatja minden olvasó azt a témát, problémát, ami a legjobban foglalkoztatja. Biztos vagyok benne, hogy ez a kiadvány a nagy évfordulóhoz közeledve sokakat segíteni fog abban, hogy jobban megismerjék Lutheren keresztül az élő Istent.

(Csak Krisztus légyen mesterünk, szerk.: Reuss András, Élő víz füzetek 9., Budapest, Evangélikus Missziói Központ – Magyar Evangélikus Rádiómisszió, 2017., 223 p.)

-IVE-

A gyülekezeti hétvége egyik fénypontja a reformáció korát idéző „divatbemutató”

Az ének- és zenekar sikeresen szerepelt a szarvasi országos kórustalálkozón

Évadzáró lakásifi májusban – kedves házigazdáink: Zsófi és Gábor

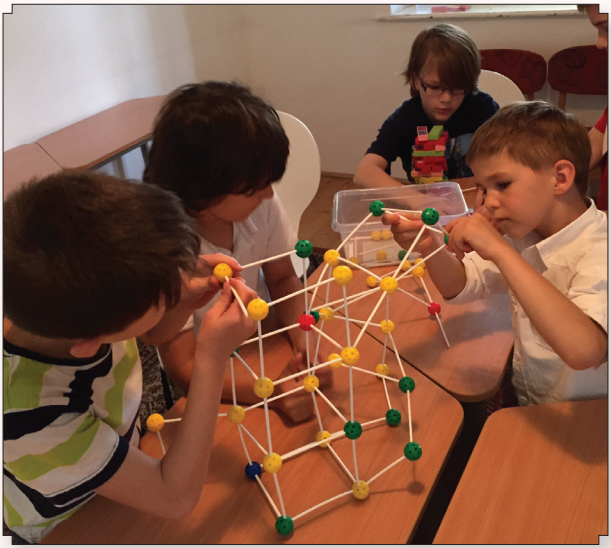

A pünkösdi gyermek-istentisztelet résztvevői felépítik Bábel tornyát

(Ki)hívásod van!

Napközis hittantábor
2017. június 19–23.

Helyszín: a kelenföldi evangélikus gyülekezet épülete és kertje

1114 Budapest, Bocskai út 10.

Hétfőtől péntekig 9-től 16 óráig (pénteken 12 óráig)

A tábor díja 8000 Ft/fő/hét

Információ:
Gáncs Tamás (06 20 824 3703)
gancstamas@gmail.com

A táborba 6 éves kortól várjuk a gyermekeket!

Hírek, események

• Április 25-én a képviselőtestület **új jelölőbizottsági tagokat** választott – Harmati Béla, Schermann Sándor, Gáncs Tamás eddigi tagok mellé – Rákóczy-Kiss Eszter és Bagi Tamás személyében.

• Május 20-21-én tartottuk az idei **konfirmációt**. A beszámolóra Blázy Árpád vezetésével készültek fel a konfirmandusok: Bölönyi Ádám, Joób Ambrus, Szabó Botond, Szepesfalvy Luca és Vécsey Réka Zsuzsanna. Kérjük a Mindenhatót, hogy őrző angyalával vezesse továbbra is őket életútjukon!

• Május 28-án, zenés istentiszteletünkön vendégünk volt a **Vanaja kamarakórus** Finnországból. A kórus Maasalo, Bach, Sibelius és Sisask műveit szólaltatta meg.

• A tavasz folyamán a **Férfikör** alkalmain Prőhle Péter *Hit és tudomány*, Németh Gábor pedig *Világvallások* címmel tartottak vetített képes előadást, ill. megvitattuk a tavaly október 31-én Lundban aláírásra került evangélikus-katolikus *Közös nyilatkozatot* is.

• Gyülekezetünk újabb oszlopos tagja kapott rangos elismerést: Korompay H. Jánost az MTA elnöksége Akadémiai Díjban részesítette. Szívből gratulálunk neki a gyülekezet egésze nevében! Isten áldja meg az ő életét és családja életét, adjon neki jó egészséget!

• Májusban a **budahegyvidéki gyülekezet** Értelmiségi körének meghívására lelkészünk, Blázy Árpád *A középkori magyar főváros, Buda – város- és szellemtörténeti vázlat 1526-ig* címmel tartott előadást.

• Június 10-ére a Nemzeti Múzeumba szervezünk kirándulást **Fiatal felnőttek** és a **Kisifi** tagjainak, amikor is megtekintjük az *Ige-idők* című reformációi emlékkiállítást.

• **Tanévnyitó** családi istentiszteletet szeptember 3-án 9.30-kor tartunk templomunkban.

Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség

Zárszámadás – költségvetés, 2016-17. (kivonat) ezer Ft-ban

Megnevezés	2016 tény	%, terv/tény	2017 terv
Bevétel	**31.935.137**	**109**	**27.555.473**
Gyülekezeti tagoktól	16.187	110	14.615
egyházfenntartás	7.893	112	7.088
perselypénz és adomány	6.108	100,1	5.927
áldozati vasárnap	2.186	145	1.600
önkormányzattól	5.290	96	2.000
pályázatok	300	100	280
Templomépítő Alapítványtól	80	53	80
ingatlan bérbeadás	4.999	111	5.700
urnatemető értékesítés	1.270	50,8	1.270
egyházi pályázatok, támogatás	1.097	182	300
Reformációi emlékbizottságtól	200		1.600
Kiadás	**32.482.558**	**106**	**28.493.488**
Lelkészi, munkatársi bérek	14.667	96	14.882
beruházás	5.545	101	2.000
rezsi	6.934	102	6.320
szolgáltatás	4.797	185	4.615
belmisszió, reprezentáció, ajándék	825	87	926
egyházmegyei járulék, isk. tám.	712	147	712

Pénzállomány 2016. dec. 31-én: pénztár 450 ezer, bankszámla 2.010 ezer, OTP Befektetési jegy 1.992 ezer, valuta 64 ezer, **összesen 4.515 ezer Ft**

A gyülekezeti tagok hála Istennek a tervhez képest többet adakoztak, köszönet érte. A kerületi önkormányzat 5 M Ft-os támogatásával ki tudtuk cserélni a szivárgó vízcsövet, a vízdíj már most érezhetően csökken. Idén a Bocskai útra néző földszinti ablakok cseréjére kerülhet sor a fővárosi önkormányzat támogatásával. Az urnatemető és a templomépítő alapítvány bevétele csökkent, az ingatlanok bérbeadása folyamatos. A Reformáció 500 alkalmaira több pályázaton is kaptunk támogatást, ősszel több rendezvény, kirándulás is segíti az ünneplést.

Hivatali rend

Lelkészi hivatal: 1114 Budapest, Bocskai út 10.
Hétfő–péntek 9–13 óra,
Csütörtök 17–19 óra.
Lelkészek beosztása:
Gáncs Tamás: szerda, csütörtök 10–12 óra,
Blázy Árpád: kedd, péntek 10–12 óra,
Blázy Árpádné: hétfő 10–12, csütörtök 17–19 óra.

Telefonszámok

Lelkészi hivatal 1/361-2159
Gáncs Tamás igazgató lelkész 20/824-3703
Blázy Árpád parókus lelkész 20/824-2907; 1/385-0244
Blázy Árpádné másodlelkész ..... 20/391-3711 (flottás)
Gombkötő Beáta hitoktató 20/824-8072
Bedecs Réka hitoktató 20/775-3891
Bence Gábor kántor, karnagy 20/824-4524
Pál Diana kántor ..... a lelkészi hivatalon keresztül
Vincze Délia egyházfi 20/282-6220
Török Lajos másodegyházfi 20/464-4554
Portik Ágnes pályázati és kommunikációs referens 20/380-0852

Kelenföldi Evangélikus Hírlevél
A Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség
ingyenes lapja

1114 Budapest, Bocskai út 10., kelenfold@lutheran.hu, http://kelenfold.lutheran.hu
Fent vagyunk a Facebookon: Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet
Szerkesztőség: Bernhardt Dóra, Blázy Árpád, Blázy Árpádné, Ecsedi Klára, Gáncs Tamás, Harmati Béláné, Ittzés-Venásch Eszter, Szabó Kinga
Szerkesztőségi ügyekben kereshető: Bernhardt Dóra (dorabe3@gmail.com)
Megjelent 400 példányban. Egy példány előállítási költsége 100 forint. A lap készítéséhez adományokat elfogadunk, melyeket a templomi perselybe kérünk betenni.
Felelős kiadó: Szepesfalvy Ákos. Nyomdai előkészítés: Ecsedi Klára
Nyomdai kivitelezés: Vareg Hungary Kft. (www.vareg.hu). Felelős vezető: Egyed Márton

Június tizenegyedikén

TANÉVZÁRÓ CSALÁDI ISTENTISZTELETET

tartunk **10**(!) órától, amit közös gyülekezeti piknik követ a templomkertben. Aznap Kelenföldön csak egy istentisztelet lesz, amire szeretettel hívjuk az egész gyülekezetet, hittanosainkkal és családjaikkal együtt.

VÁRJUK ÉS VÁRUNK!

facebook: Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet
kelenfold.lutheran.hu

BUDAPEST-KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG 1924